

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

جمهوری اسلامی ایران

وزارت کار و امور اجتماعی

استاندارد مهارت و آموزشی

فرزکار درجه یک CNC

گروه برنامه ریزی درسی مکانیک

تاریخ شروع اعتبار: ۱/۱/۸۸

کد استاندارد: ۳/۸۶/۱/۳-۳۳/۸

معاونت پژوهش و برنامه ریزی: تهران- خیابان
آزادی- نبش چهارراه خوش- سازمان آموزش فنی و
حرفه ای کشور- طبقه پنجم
تلفن: ۰۶۹۴۱۵۱۶ دورنگار: ۰۶۹۴۱۲۷۲
کد پستی: ۱۳۴۵۶۵۳۸۶۸
EMAIL: INFO@IRANTVTO.IR

از کلیه صاحب نظران
تقاضا دارد پیشنهادات و
نظرات خود را درباره
این سند آموزشی به
نشانی های مذکور اعلام
نمایند.

دفتر طرح و برنامه های درسی: تهران- خیابان
آزادی- خیابان خوش شمالی- تقاطع خوش و نصرت-
ساختمان فناوری اطلاعات و ارتباطات- طبقه چهارم
تلفن: ۰۶۹۴۴۱۱۷ دورنگار ۰۶۹۴۴۱۲۰
کد پستی: ۱۴۵۷۷۷۳۶۳
EMAIL: DEVELOP@IRANTVTO.IR

تعریف مفاهیم سطوح یادگیری

آشنایی: به مفهوم داشتن اطلاعات مقدماتی/شناسایی: به مفهوم مبانی مطالب نظری/ توانایی: به مفهوم قدرت انجام کار

مشخصات عمومی شغل (براساس کاربرگ صفر)

فرز کار کار C.N.C درجه یک تسلط لازم به دستگاهها با فرز C.N.C و برنامه نویس خطی و نرم افزار COD-COM و مسلط به کنترلهای زیمنس و فانوک

ویژگی های کارآموزورودی (براساس کاربرگ ۱۱)

حداقل میزان تحصیلات : دیپلم

حداقل توانایی جسمی: سالم

مهارت های پیش نیاز این استاندارد: فرز کار CNC درجه ۲

طول دوره آموزشی (براساس کاربرگ ۶ و ۱۳)

طول دوره آموزش	: ۱۵۵	ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۵۴	ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۱۰۱	ساعت
- زمان کارآموزی در محیط کار	: -	ساعت
- زمان اجرای پروژه	: -	ساعت
- زمان سنجش مهارت	:	ساعت

روش ارزیابی مهارت کارآموز (براساس کاربرگ ۷)

۱- امتیاز سنجش نظری (دانش فنی):

۲- امتیاز سنجش عملی :٪۵۰

۳- امتیاز سنجش مشاهده ای:٪۵۰

۴- امتیاز سنجش نتایج کار عملی:

ویژگیهای نیروی آموزشی (براساس کاربرگ ۱۲)

حداقل سطح تحصیلات : فوق دیپلم ماشین ابزار- تسلز کامل به ماشینهای C.N.C و استفاده از نرم افزار

COD-COM

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

فام شغل: فرز کار درجه یک C.N.C

فهرست توانایی های شغل (براساس کاربرگ شماره ۵۵)

ردیف	کدبرنامه درسی	عنوان توانایی
۱	۵/۱	توانایی فنی شغل
		توانائی شناخت ماشینهای فرز C.N.C
		توانائی شناخت اجزاء ماشینهای فرز C.N.C
		توانائی شناخت انواع کنترلهای فرز C.N.C
		توانائی تعیین مراحل کار و ابزارهای مناسب
		توانائی برنامه نویسی ماشینهای فرز C.N.C
		توانائی برنامه نویسی سایلکهای سوراخکاری
		توانائی برنامه نویسی سایکل قلاوبز کاری
		توانائی برنامه نویسی برقه کاری
		توانائی برنامه نویسی بورینگ
		توانائی بزرگنمائی و آینه کاری و سایکل چرخشی
		توانائی شناخت و استفاده از نرم افزار CAD
		توانائی شناخت و استفاده از نرم افزار CAM
		توانائی شناخت ابزارهای برش و استفاده از کاتالوگ و رفع عیبها
		توانائی تعیین مراحل و زمان انجام کار
		توانائی انتخاب ابزار کار
		توانائی بکارگیری ضوابط ایمنی بهداشت کار در محیط کار
		توانائی بازرسی و کنترل درستی انجام کار
		توانائی بکارگیری اصول رفتار حرفه ای
		توانائی تحلیل تحولات فناوری و روشهای کار
		توانائی کارآفرینی و بکارگیری فنون و بهره وری
		توانائی بهره گیری از اصول ارگونومی و حفظ تندرسی
		توانائی بکارگیری ضوابط ایمنی و بهداشت کار در محیط کار

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

فام شغل: فرز کار درجه یک C.N.C
اهداف و ریزبرنامه درسی (براساس کاربرگ شماره ۶)

زمان آموزش			شوح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۲	۱	۱	C.N.C توانایی شناخت ماشینهای C.N.C آشنایی با تاریخچه ماشینهای NC و C.N.C آشنایی با انواع ماشینهای فرز C.N.C آشنایی با کاربرد ماشینهای فرز C.N.C آشنایی با مزايا و معایب ماشینهای فرز C.N.C شناسایي اصول و مقررات حفاظت و ايمني	۱ ۱-۱ ۱-۲ ۱-۳ ۱-۴ ۱-۵
۳	۱	۲	C.N.C توانائی شناخت اجزاء ماشینهای فرز C.N.C آشنایی بالاجزاء ماشینهای C.N.C آشنایی با انواع موتورها و سروها آشنایی با انواع سته ها آشنایی با پیچ و مهره های ساقمه ای شناسایي نقطه صفر دستگاه فرز C.N.C آشنایی با رفرنس گیری دستگاه فرز C.N.C	۲ ۲-۱ ۲-۲ ۲-۳ ۲-۴ ۲-۵ ۲-۶
۲	۱	۱	C.N.C توانایی شناخت انواع کنترلهاي C.N.C آشنایی با کنترل زیمنس آشنایی با کنترل فانوک آشنایی با سایر کنترلها	۳ ۳-۱ ۳-۲ ۳-۳

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

فام شغل: فرز کار درجه یک C.N.C
اهداف و ریزبرنامه درسی (براساس کاربرگ شماره ۶)

زمان آموزش				شوچ	شماره
جمع	عملی	نظری			
۱۱	۶	۵		توانائی تعیین مراحل کار وابزارهای مناسب	۴
				آشنائی با انواع هلدرها بیس های مربوط	۴-۱
				آشنائی با مراحل کار ابزارها	۴-۲
				آشنائی با نحوه صحیح استفاده از ابزارها و وسائل برداشی	۴-۳
				شناسائی اصول افسوس گیری	۴-۴
				رعایت نکات اینمنی	۴-۵
۲۷	۱۹	۸		توانائی برنامه نویسی ماشینهای فرز C.N.C و اجرای برنامه بر روی ماشین	۵
				آشنائی با برنامه نویسی کارتزین و قطبی	۵-۱
				آشنائی با برنامه نویسی مطلق و افزایشی	۵-۲
				آشنائی با انواع حرکت‌ندر ماشینهای فرز C.N.C	۵-۳
				شناسائی اصول برنامه نویسی در ماشینهای فرز C.N.C و اجرای آن	۵-۴
				روی ماشین فرز C.N.C	۵-۵
				کف تراشی - قوس تراشی - زدن دلیره - قوس تراشی در سه صفحه	
۱۴	۶	۸		توانائی برنامه نویسی سایلکهای سوراخکاری	۶
				شناسایی سایکل سوراخهای کم عمق	۶-۱
				شناسایی سایکل سوراخهای پرداخت	۶-۲
				شناسایی سایکل سوراخهای با عمق زیاد	۶-۳

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

نام شغل: فرز کار درجه یک C.N.C
اهداف و ریزبرنامه درسی (براساس کاربرگ شماره ۶)

زمان آموزش				شوح	شماره
جمع	عملی	نظری			
۶	۲	۴		توانائی برنامه نویسی سایکل قلاویز کاری شناسائی سایکلهای قلاویز کاری	۷ ۷-۱
				توانائی برنامه نویسی برقو کاری شناسائی سایکل برقو کاری	۸ ۸-۱
۵	۲	۳		توانائی برنامه نویسی بورینگ کاری شناسائی سایکلهای بورینگ کاری شناسائی بستن ابزارهای بورینگ	۹ ۹-۱ ۹-۲
۴	۲	۲		توانائی آینه کاری شناسائی سایکلهای آینه کاری	۱۰ ۱۰-۱
۳	۱	۲		توانائی بزرگنمائی و کوچک نمائی شناسائی سایکلهای بزرگنمائی و کوچک نمائی	۱۱ ۱۱-۱

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: فرز کار درجه یک C.N.C
اهداف و ریزبرنامه درسی (براساس کاربرگ شماره ۶)

زمان آموزش			شوح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۴	۲	۲	توانائی اجرای سایکلهای چرخشی شناسائی سایکل چرخشی	۱۲ ۱۲-۱
۵	۲	۳	توانائی کانتور تراش شناسائی سایکل پاکت استوانه ای سایکل پاکت تراش مربع سایکل پاکت تراشی مستطیل سایکل پاکت تراشی بیضی	۱۳ ۱۳-۱ ۱۳-۲ ۱۳-۳ ۱۳-۴
۳۵	۲۵	۱۰	توانائی طراحی قطعات توسط کامپیوتر CAD آشنائی با محیط طراحی کتیا شناسائی محیط نقشه کشی دو بعدی کتیا SHETCHER شناسائی آموزش سه بعدی PORE DESIGN شناسائی آموزش محیط نقشه کشی DRAF - PING	۱۴ ۱۴-۱ ۱۴-۲ ۱۴-۳ ۱۴-۴

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

فام شغل: فرز کار درجه یک C.N.C
اهداف و ریزبرنامه درسی (براساس کاربرگ شماره ۶)

زمان آموزش				شوح	شماره
جمع	عملی	نظری			
۲۲	۲۴	۸		توانائی ماشینکاری قطعات توسط کامپیوتر CAM	۱۵
				آشنائی با محیط فرز کاری	۱۵-۱
				شناسائی عملیات ضمن تراش	۱۵-۲
				شناسائی عملیات پرداخت کاری	۱۵-۳
				شناسائی خروجی گرفتن G کدهای تولید	۱۵-۴
۸	۵	۳		توانائی بکارگیری ضوابط و بهداشت کار در محیط	۱۶
				شناسائی اصول حفاظت فردی (گوشی - عینک - دستکش - کفش ایمنی و لباس کار)	۱۶-۱
				آشنائی با عوامل موثر بروز حوادث و نحوه پیشگیری از بروز حوادث	۱۶-۲
				آشنائی با عوامل موثر در بروز حریق و اطفاء حریق	۱۶-۳
				آشنائی با تهویه مناسب کارگاه	۱۶-۴
				شناسائی اصول تامین نور کارفری کارگاه	۱۶-۵
				آشنائی با جعبه کمکهای اولیه و نحوه استفاده از آن	۱۶-۶
				شناسائی اصول و رعایت ایمنی کار با دستگاههای دوار (سنگ "تراش" دریل و ...)	۱۶-۷
				شناسائی اصول کار با انواع سنگ	۱۶-۸
				شناسائی اصول رعایت ایمنی حمل قطعات با جرثقیل	۱۶-۹
				شناسائی اصول رعایت ایمنی دستگاههای دریل و سنگ تراش و سایر دستگاهها	۱۶-۱۰
				شناسائی اصول پوشش حفاظتی دستگاه	۱۶-۱۱
				آشنائی با نحوه صحیح جابجایی قطعات	۱۶-۱۲
				شناسائی اصول بکارگیری ضوابط ایمنی و بهداشت کار در محیط	۱۶-۱۳

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

فام شغل : فرز کار درجه یک C.N.C

لیست تجهیزات رشته (براساس کاربرگ شماره ۸)

ردیف	تجهیزات (یک واحد)	مشخصات فنی	تعداد کاربر استاندارد (تفصیل)	عمر مفید و استاندارد	ملاحظات
۱	ماشین فرز C.N.C		هر سه نفر یک دستگاه		
۲	اره نواری		برای کارگاه یک دستگاه		
۳	ابزار تیز کنی		برای کارگاه یک دستگاه		
۴	دریل	ستونی	برای کارگاه یک دستگاه		
۵	صفحه صافی	۱۰۰×۸۰	برای کارگاه یک دستگاه		
۶	کامپیووتر	PC- P5	برای هر نفر یک دستگاه		
۷	پرینتر	PH -1320	برای کارگاه یک دستگاه		
۸	اسکنر		برای کارگاه یک دستگاه		
۹	جعبه ابزار		برای هر دستگاه یک عدد		
۱۰	کمد کارآموزان		برای هر کارآموز یک عدد		
۱۱	لب تاب	PC- P5	یک دستگاه برای کارگاه		
۱۲	ماشین حساب	FX3600	یک دستگاه برای کارگاه		
۱۳	دستگاه ارتفاع سنج دیجیتال		یک دستگاه برای کارگاه		
۱۴	میز کار	برای نصب شش گیره	یک عدد برای کارگاه		
۱۵	گیره موازی	قابل تنظیم	۶ عدد برای کارگاه		
۱۶	میز تحریر		دو عدد برای کارگاه		
۱۷	صند سرگردان		دو عدد برای کارگاه		

لیست تجهیزات رشته (براساس کاربرگ شماره ۸)

ردیف	تجهیزات (یک واحد)	مشخصات فنی	تعداد کاربر استاندارد (نفر)	عمر مفید و استاندارد	ملاحظات
۱۸	صند سردهسته دار		برای هر نفر یک عدد		
۱۹	میز کامپیوتر		برای هر نفر یک عدد		
۲۰	صندلی گردان		برای هر نفر یک عدد		
۲۱	ویدئو پرژکتور		یکدستگاه برای کارگاه		
۲۲	پمپ باد	۵۰۰ لیتری	یکدستگاه برای کارگاه		
۲۳	نرم افزار	شبیه سا	برای هر نفر یک دستگاه		
۲۴	TOOL STAND	ISO4	برای کارگاه یک دستگاه		
۲۵	TOOL PRESET		برای کارگاه یک دستگاه		
۲۶	تستر له یاب		برای کارگاه یک دستگاه		

لیست ابزار رشته (براساس کاربرگ شماره ۸)

ردیف	ابزار(یک واحد)	مشخصات فنی	تعداد کاربر استاندارد (نفر)	عمر مفید و استاندارد	ملاحظات
۱	کولیس دیجیتال	۱۵cm	برای هر نفر یک عدد		
۲	کولیس معمولی٪۲	۱۵cm	برای هر نفر یک عدد		
۳	کولیس پایه دار	۳۰Cm	برای کارگاه یک عدد		
۴	میکرومتر	۱-۲۵mm	یک عدد برای کارگاه		

ردیف	ابزار (یک واحد)	مشخصات فنی	تعداد کاربر استاندارد (نفر)	عمر مفید و استاندارد	ملاحظات
۵	میکرومتر	۲۵-۵۰Mm	یک عدد برای کارگاه		
۶	میکرومتر	۵۰-۷۵Mm	یک عدد برای کارگاه		
۷	میکرومتر	۱۰۰-۷۵Mm	یک عدد برای کارگاه		
۸	میکرومتر سن سنج	۰-۲۵Mm	یک عدد برای کارگاه		
۹	زاویه سنج اونیورسال	با وقت ۲ دقیقه	یک عدد برای کارگاه		
۱۰	سلامت اندیکاتور	یکصدم	یک عدد برای کارگاه		
۱۱	بلوک جناغی		یک عدد برای کارگاه		
۱۲	شماره زن	۰-۹	یک سری برای کارگاه		
۱۳	شابلن دنده	۶۰ درجه	برای هر نفر یک عدد		
۱۴	شابلن دنده	۵۵ درجه	برای هر نفر یک عدد		
۱۵	شابلن دنده	۳۰ درجه	برای هر نفر یک عدد		
۱۶	شابلن دنده	۶۰ درجه	برای هر نفر یک عدد		
۱۷	شابلن دنده	۵۵ درجه	برای هر نفر یک عدد		
۱۸	شابلن دنده	۳۰ درجه	برای هر نفر یک عدد		
۱۹	شابلن قوس سنج	۱-۷	برای کارگاه یک عدد		
۲۰	شابلن قوس سنج	۷-۱۵	برای کارگاه یک عدد		
۲۱	شابلن قوس سنج	۱۵-۲۳	برای کارگاه یک عدد		
۲۲	سوهان تخت	نرم	برای کارگاه دو عدد		

ردیف	ابزار(یک واحد)	مشخصات فنی	تعداد کاربر استاندارد(تفصیل)	عمر مفید و استاندارد	ملاحظات
۲۳	سوهان تخت	زیر	برای کارگاه دو عدد		
۲۴	سوهان	متوسط	برای کارگاه دو عدد		
۲۵	چکش سی یا کائو چوئی	۰/۵ kg	یک عدد برای کارگاه		
۲۶	روغن دان	متوسط	یک عدد برای کارگاه		
۲۷	تکه های اندازه گیری	جعبه ای	یک جعبه برای کارگاه		
۲۸	کیج	عقربه ای	یک عدد برای کارگاه		
۲۹	پمپ گریس	دستی	یک عدد برای کارگاه		
۳۰	قلاویز ماشین	M8 الی M14	از هر کدام سه سری برای کارگاه		
۳۱	برقو	از قطر ۵ تا ۱۴ میلی متر	از هر دام دو عدد برای کارگاه		
۳۲	متنه	از قطر ۱۳ الی ۳	از هر کدام عدد برای کارگاه		
۳۳	متنه	۱۳ الی ۲۵	از هر کدام ۲ عدد برای کارگاه		
۳۴	متنه مرغک	۳ الی ۵	از هر کدام ۵ عدد برای کارگاه		
۳۵	سه نظم اتومات	M13	دو عدد برای کارگاه		
۳۶	دباله متنه (کلاهک)	۱ الی ۵	از هر کدام یک عدد		
۳۷	آچار تخت	۱۲ الی ۳۲	یک سری برای کارگاه		

ردیف	ابزار (یک واحد)	مشخصات فنی	تعداد کاربر استاندارد (تفصیل)	عمر مفید و استاندارد	ملاحظات
۳۸	آچار آلن	۳ الی ۱۴	یک سری برای کارگاه		
۳۹	گیره هیدرولیکی	۲۰ cm	یک عدد برای کارگاه		
۴۰	فرز انگشتی چهارپر	۲۰ و ۱۶ و ۱۰ قطر	از هر کدام ۵ عدد برای کارگاه		
۴۱	فرز انگشتی دور	۲۰ و ۱۶ و ۱۰ قطر	از هر کدام ۵ عدد برای کارگاه		
۴۲	کف تراش	قطر ۶۳	دو عدد برای کارگاه		
۴۳	جعبه فشنگی کامل	متناوب با دستگاه	دو جعبه برای کارگاه		
۴۴	کلت فشنگی خود	متناوب با دستگاه	۱۰ عدد برای هر ماشین		
۴۵	کلت سه نظام خود	متناوب با دستگاه	دو عدد برای هر دستگاه		
۴۶	کلت کف تراش	متناوب با دستگاه	دو عدد برای هر دستگاه		
۴۷	تکه ای سه کف تراش متناوب با کف تراش		۴ سری برای هر دستگاه		

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

فام شغل : فرز کار درجه یک C.N.C

لیست مواد مصرفی رشته (براساس کاربرگ شماره ۸)

ردیف	مواد مصرفی	مشخصات	تعداد کاربر استاندارد(قفر)	ملاحظات
۱	چهار گوش آلومینیوم	۱۰۰×۱۰۰	۵۰ برای هر نفر سانتی متر	
۲	عینک حفاظتی		برای هر نفر یک عدد	
۳	کفشهایمنی		برای هر نفر یک جفت	
۴	روپوش کارآموز		برای هر نفر یک دست	
۵	روپوش مربی		برای هر مربی یک دست	
۶	ماژیک وايت برد		برای کارگاه ۲۰ عدد	
۷	ماژیک معمولی		برای کارگاه ۴ عدد	
۸	A4 کاغذ		برای کارگاه یک بسته	
۹	قلم موئی	متوسط	برای کارگاه ۵۰ عدد	
۱۰	سرنج (نخ پنبه)		برای کارگاه ۱۰۰ کیلو	
۱۱	روغن حل شونده	آب صابون	برای کارگاه ۵۰ لیتر	
۱۲	روغن ماشین	۶۸	برای کارگاه ۳۰ لیتر	
۱۳	روغن هیدرولیک	۳۲	برای کارگاه ۴۰ لیتر	
۱۴	کمکهای اولیه	سری کامل	برای کارگاه یک سری	